

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту організацій та ЗЕД

**РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 «Менеджмент»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Менеджмент організацій»**

**на тему: «Формування конкурентних переваг підприємства на засадах
ресурсного підходу»**

Виконавець:

студент VI курсу ФЕУП

Воробйова Анастасія Дмитрівна _____

Науковий керівник:

к.п.н., старший викладач

Осичка Олена Василівна _____

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах сучасної економічної системи очевидним є те, що конкуренція - це рушійна сила формування і розвитку суспільства, будучи при цьому одним з найважливіших інструментів економії ресурсів. Для підтримки конкуренції, як і багатьох інших чинників економічної діяльності, необхідно грамотне управління, за допомогою якого визначаються основні способи підтримки, використання і розвитку конкурентних переваг.

Поняття конкурентна перевага відображає перевагу продукції, марки або організації над конкурентами в ринковій боротьбі. Для досягнення успіху і процвітання на ринку організації необхідно знайти джерела цієї переваги і створити умови для її стійкості. Конкурентні переваги формуються в процесі розвитку сильних сторін підприємства над його недоліками і можуть бути реалізовані одним суб'єктом конкуренції перед іншими в умовах ринку.

Дослідженням сутності конкурентних переваг займалися такі вчені, як Барні Дж., Григорян Є., Пенроуз Е., Дайер Дж. Х., Орехова С., Прахалад К., Вернерфельт Б., Пряхін Г., Сінгх Х., Ткачова С., Хемел Г., Шершньова О.

Для ефективного управління процесом створення конкурентних переваг менеджменту необхідно своєчасно виявляти, розвивати, захищати ресурсну базу організації, здійснюючи нові комбінації ресурсів, що забезпечить ефективне перетворення і зміну ресурсів «на вході» в організацію в продукцію з доданою вартістю «на виході», що має цінність для споживачів.

Ресурсний підхід закладає методичні основи для якісного аналізу сильних і слабких сторін, дозволяючи виділити ресурси, які мають ключове значення для формування і збереження конкурентної переваги компанії.

Мета роботи. Формування конкурентних переваг на засадах ресурсного підходу для підприємства ПАТ «Одескабель».

Завданням дипломної роботи є:

- розкрити сутність поняття конкурентні переваги підприємства;
- дослідити підходи до формування конкурентних переваг підприємства;
- визначити методи оцінки конкурентних переваг підприємства на засадах ресурсного підходу;
- дати загальну характеристику діяльності ПАТ «Одескабель», провести аналіз господарської діяльності та фінансового стану підприємства;
- провести аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства ПАТ «Одескабель»;
- розробити заходи щодо формування конкурентних переваг підприємства та дати оцінку ефективності.

Науковою новизною отриманих результатів дослідження є визначення та обґрунтування використання ресурсного підходу як бази для формування конкурентних переваг підприємства на ринку кабельно-провідникової продукції.

Об'єкт дослідження – підприємство ПАТ «Одескабель».

Предмет дослідження - процес формування конкурентних переваг на підприємстві.

У процесі дослідження було використано *методи*: метод групування (для встановлення сутності поняття "конкурентні переваги"), модель 5 сил конкуренції Портера (для аналізу стану ринку кабельно-провідникової продукції), метод методичного інструментарію (для оцінки економічного потенціалу підприємства).

Інформаційну базу дослідження становлять сучасні наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, матеріали публікацій, законодавчі акти та нормативні документи України, внутрішня інформація і фінансова звітність досліджуваного підприємства ПАТ «Одескабель»

Публікації. Основні положення та результати дослідження опубліковано у збірнику матеріалів студентської конференції «Актуальні проблеми менеджменту: Теоретичні і практичні аспекти»: Осичка О.В. Воробйова А.Д. Формування конкурентних переваг на засадах ресурсного підходу. / Актуальні проблеми менеджменту: матеріали студентської конференції, червень 2019 р.. – Одеса: ОНЕУ, 2019. – С. 166-169.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти формування конкурентних переваг» проведено детальне дослідження теоретично-методичних основ конкурентних переваг підприємства, розкриті підходи до формування конкурентних переваг підприємства, а також розглянуті методи оцінки конкурентних переваг підприємства на засадах ресурсного підходу.

Другий розділ «Аналіз діяльності ПАТ «Одескабель» та визначення конкурентної позиції на засадах ресурсного підходу» присвячений аналізу господарської діяльності підприємства. Детально також було розглянуто конкурентне середовище підприємства та проаналізовано конкурентоспроможність товарного портфелю ПАТ «Одескабель» .

У третьому розділі «Формування пропозицій на основі ресурсного підходу для підприємства ПАТ «Одескабель»» запропоновані заходи щодо формування конкурентних переваг за рахунок компетенцій виявлених протягом аналізу у другому розділі дипломної роботи. Доведено, що запропоновані заходи сприятимуть закріпленню конкурентної позиції на ринк кабельно-провідникової продукції.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі було досліджено сутність поняття конкурентні переваги підприємства Проведений аналіз визначень вітчизняних та зарубіжних науковців для виділення основних аспектів поняття. Та на основі аналізу було сформульовано, що конкурентні переваги підприємства – це переваги підприємства над конкурентами в економічній, управлінській та технічній діяльності, яка пов'язана виробництвом і продажем продукції, сервісним обслуговуванням.

Критичний аналіз різних точок зору вчених-економістів, які займаються дослідженням проблеми пошуку чинників формування конкурентних переваг, дозволив визначити, що в процесі становлення сучасної теорії конкурентних переваг склалося два підходи, а саме ринковий та ресурсний.

Розглянуто методи оцінки конкурентних переваг на засадах ресурсного підходу. Було досліджено методи, що пропонували такі науковці як Дж.Барні, Р. Грант, Дж. Колліз і С. А. Монтгомері та В.С. Єфремов та І.А. Хаников. Оцінка конкурентних переваг має базуватися на багатовимірному та комплексному підході і враховувати найбільш знакові показники.

було розглянуто загальні відомості про підприємство ПАТ «Одескабель». Було розглянуто показники економічної діяльності ПАТ «Одескабель». Аналіз обсягів виробництва показав, що підвищився попит на кабелі для структурованих кабельних мереж та є найбільш перспективним для підприємства.

В ході аналізу фінансового стану ПАТ «Одескабель» , було досліджено активи та пасиви підприємства, проаналізовано показники короткострокової ліквідності, довгострокової платоспроможності та рентабельності. Більшість показників знаходяться в межах нормативного значення. Спостерігається тенденція до збільшення вартості майна, підприємство розширює свою діяльність. Вартість фінансових ресурсів у розпорядженні підприємства збільшилася, але це збільшення зумовлене не тільки зростанням власних коштів, але й зобов'язань підприємства.

Аналіз конкурентного середовища показав, що темпи зростання галузі є стабільними. Внутрішні галузеві конкуренти відійшли від стратегії фокусування на вузькому асортименті продукції і стали освоювати випуск якомога більшої кількості продукції для різних секторів економіки. ПАТ «Одескабель» роками напрацьовував свої позиції на ринку, але після проведених аналізів було виявлено, що загрозу підприємству можуть становити фактори політичного та економічного становища в країні.

Аналіз конкурентоспроможності товарного портфеля підприємства показав, що станом на 2018 рік найбільш перспективним видом продукції є виробництво LAN кабелі для структурованих кабельних систем та кабелі для комп'ютерних мереж. Сфера телекомунікацій є перспективним ринком збуту для підприємства, так як за роки свого існування були налагодженні стосунки з підприємствами, що працюють на ринку телекомунікацій.

Ключовими факторами успіху підприємства на засадах ресурсного підходу за моделлю ключових компетенцій було виявлено 3 основні – фінансова стійкість, освоєні технології виробництва та НІОКР.

На основі виявлених ключових компетенцій підприємства, що являють собою фінансову стійкість, освоєні технології з виробництва та НІОКР було виявлено основні параметри на які можна опиратися при виявленні пропозиції для підприємства.

У ході аналізу галузі та конкурентоспроможності було визначено, що на даний період розвивається телекомунікаційна галузь, підприємства переходять на кабелі, що мають більшу швидкість передачі даних, які може у

перспективі поставляти ПАТ «Одескабель» підприємствам у сфері телекомунікацій з якими у нього є налагоджені зв'язки.

На основі виявлених сильних сторін підприємства та перспективного вектору розвитку було запропоновано введення в експлуатацію цеху з виробництва нової категорії кабелю для структурованих мереж, а саме LAN-кабелю категорії ба.

Було проаналізовано які види обладнання необхідні для виробництва даного виду кабеля та підприємства у яких планується зробити закупки обладнання.

В ході визначення економічної ефективності реалізації інвестиційного проекту було виявлено, що впровадження в експлуатацію нового цеху окупиться за 2,4 років та прибуток від впровадження буде становити 138486 тис.грн. Отже, впровадження нового цеху є перспективним кроком для підприємства.

З освоєнням нової технології, що є затребуваною на ринку телекомунікацій на даний час, підприємство ПАТ «Одескабель» сформувало конкурентні переваги серед конкурентів у галузі кабельно-провідникової продукції, що забезпечить стійку конкурентну позицію.

АНОТАЦІЯ

Воробйова А.Д., «Формування конкурентних переваг підприємства на засадах ресурсного підходу»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 "Менеджмент" за магістерською програмою «Менеджмент організацій»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – ПАТ «Одескабель».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти формування конкурентних переваг підприємства.

Проаналізовано діяльність ПАТ «Одескабель» та визначено конкурентні переваги на засадах ресурсного підходу.

Запропоновано пропозиції на основі ключових компетенції підприємства.

Ключові слова: конкурентні переваги, ресурсний підхід, ключові компетенції.

ANNOTATION

Vorobiova Anastasia, «Formation of competitive advantages on the basis of resource view»,
thesis for Master degree
in specialty 073 «Management » under the program «Management of Organizations»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2019

Thesis consists of three chapters. Object of study PJSC Odeskabel.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of formation of competitive advantages on the basis of resource view.

The activity of the enterprise was analyzed and competitive positions were determined on the basis of the resource view.

Proposals were offered based on the core competencies of the enterprise.

Keywords: competitive advantages, resource-based view, key competencies.